UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes, super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

D[omi]nica xii. post trinitatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70506

Visual Library

offendiſſe deum.ita vt diceret il
lud.ij. Paral.vlt. Peccaui ſu-
per numerũ arene maris.⁊ mul
tiplicata ſunt ſuper me peccata
mea.⁊ non ſum dignus videre
altitudinẽ celi pre multitudine
iniquitatis mee. Secũdo oſten-
dit formã iuſtificationis impij
in doloroſa contritione peccato
rum quam oſtendit in percuſ-
ſione pectoris.in qua reddebat
ſeipſum culpabilẽ.⁊ oſtendebat
dolorem. Huiuſmodi autem cõ
tritio neceſſaria eſt ad iuſtifica-
tionem impij. Quia (vt habetur
iiij.ſen.di.xvij.q.j.art.iij.q.iiij.)
ſicut in generationibus natura-
libus vna forma expellit̃ ⁊ alia
introducit̃.ꝓpter qđ generatio
vnius eſt corruptio alteri⁹.opor
tet eſſe diſpoſitiones ad vtrũq̃.
ita in iuſtificatiõe impij qua gra
tia confertur ⁊ culpa expellitur
oportet eſſe diſpoſitionẽ volũta
tis ſm propriũ actum ad vtrũq̃.
Et ideo ſicut per motũ liberi ar
bitrij in deum diſponit̃ ille qui
iuſtificatur ad gratiã obtinẽdã.
ita per motum liberi arbitrij in
peccatũ qui eſt cõtritio.oportet
ꝙ ad culpe expulſionẽ diſponat̃
⁊ ideo in iuſtificatione qua inno
cens iuſtificatur oportet eſſe di
ſpoſitionem ſolum ad gratiã in
ducendam.ſed in iuſtificatione
qua iuſtificatur impius oportet
eſſe duplicem diſpoſitionẽ.vnaꝫ
ad inducendam gratiam ſcꝫ mo
tum liberi arbitrij in deum. Al-
teram ad expellendũ culpam ſcꝫ
motum liberi arbitrij in pecca-
tum.qui eſt ipſa contritio. ¶Ad
rationes in oppoſitũ. ¶Ad pri-
mam reſpondetur negando con
ſequentiã. Et ratio eſt.quia fer
uor dilectiõis de neceſſitate cõ
iũctum habet odium contrariĩ.
⁊ ideo feruor dilectionis ad di-
miſſionẽ culpe non operatur ſi-
ne peccati deteſtatione.que di-
recte dimiſſioni culpe reſpõdet.
¶Ad ſecundã etiam reſpõdetur
negando conſequentiam. Et ra
tio eſt.quia in peccato conuer-
ſio non facit culpaꝫ ſine auerſio
ne. Et ita oportet duo eſſe in iu-
ſtificatione. ¶Ad tertiam reſpõ
detur negando conſequentiam.
Et ratio eſt.ſm dominum bona-
uenturaꝫ. Tum quia receſſus a
deo eſt inordinatus.ſed regreſ-
ſus ordinatus. Tum quia plura
exiguntur ad bonũ ꝙ ad malũ.

N dominica duodeci-
ma eſt euan-
geliũ. Exiẽs
ieſus de fini-
bus tyri ⁊c.
Mar.ſepti-
mo. Circa quod poſſunt diſpu-
tari ſequentes queſtiones. ¶Pri-
ma. Utrum conuenienter chri-
ſtus circa hunc ſurdum et mu-
tum de quo in euangelio mira-
culum fecit. ¶Secũdo.vtrum
illi homines faciẽtes cõtra pre-
ceptum chriſti publicãdo mira-
culum peccauerunt.

D primaz
queſtionez ſic
ꝓceditur.ꝛ vi
deť ꝙ nõ con
uemeter chri
ſtus circa hũc
mutum et ſur
dum miracu-
la ſit operatꝰ.
¶ Primo ſic.(vt arguitur.iij.p.
q.xliiij.ar.iij.) Xp̃s faciebat mi
racula virtute diuina.cuius pro
prium eſt ſubito operari ꝛ perfe
cte.ꝛ abſq; adminiculo cuiuſcũ
q;.ſed chriſtus non ſubito cura-
uit iſtum. Dicitur enim in euan
gelio.ꝙ apprehẽdit eum de tur
ba ſeorſum ꝛ miſit digitos ſuos
in aures eius.ꝛ expuens tetigit
linguam eius.ꝛ ſuſpiciẽs in ce-
luz ingemiſcẽs.ꝛ ait.effecta qḋ
eſt aperire.ꝛ ſtatim aperte ſunt
aures eius ergo ꝛc. ¶ Scḋo ſic.
dei nõ eſt orare nec reſpicere in
celum ingemiſcẽdo. cum ergo
hoc fiebat virtute diuinitatꝫ.nõ
cõueniẽter videť operatꝰ illud.
¶ Tertio. Miracula xp̃i facta
ſunt ad confirmationẽ doctrine
ipſius.ꝛ teſtimoniũ diuinitatis
eius.ſed nullus debet impedire
finẽ ſui operis.ergo videť ꝙ in
cõueniẽter xp̃s ꝓcepit illis ho-
minibus q̇ preſentauerãt ſurdũ
ꝛ mutũ ad ſanandũ ꝙ nemini di
cerent. ¶ In oppoſitũ eſt euãge
lium in quo diciť.ꝙ bene oia fe
cit ꝛ ſurdos fecit audire ꝛ mu-
tos loqui. ¶ Reſpõdeo dicendũ
ꝙ xp̃s cõueniẽtiſſime operatus
eſt miraculũ circa hũc ſurdũ et
mutũ. Iſta ꝯcluſio ſic declarať.
Ea q̄ ſunt ad finẽ debẽt eſſe fini
ꝓportionata.xp̃s aũt ad hoc ve
nit in mũdũ ꝛ docebat vt hoies
ſaluos faceret.ſm illud Joh.iij.
Non eñ miſit deus filiuz ſuũ in
mũdũ vt iudicet mũdũ.ſed vt ſal
uetur mũdus p ipſum.ꝛ ideo cõ
ueniens fuit ꝙ xp̃s particulariť
hoies miraculoſe curãdo oſtẽde
ret ſe eſſe vniuerſalẽ ꝛ ſpũalem
oim ſaluatorẽ ſanãdo.nõ tñ po-
teſtate diuinitatis ſꝫ miniſterio
hũanitatꝫ cũ eſſet deꝰ ꝛ hõ. ¶ Ad
rõnes in oppoſitũ dicẽdũ. ¶ Ad
primã rñdeť negando ꝯñam. Et
ratio eſt.qꝛ(vt habeť vbi.ſ͞.ad
ſcḋm.)xp̃s venerat ſaluare mũ-
dum.nõ ſolũ virtute diuina.ſed
etiã per miſteriũ incarnationis
ipſiꝰ.ꝛ ideo frequẽter etiã in ſa-
natione infirmoꝝ.nõ ſolũ pote-
ſtate diuina vtebať curãdo p mo
duz imperij ſed etiã aliq̇d ad hu
manitatẽ ipſiꝰ pertinẽs apponẽ
do.vñ ſup illud Luc.iiij. Singu
lis manꝰ imponẽs curabat oẽs.
dicit cyrilus. Quis vt deus po-
tuiſſet oñes verbo pellere mor-
bos tangit tñ eos oſtẽdẽs ꝓpriã
carnẽ efficacẽ ad pſentanda re-
media: ſic ergo xp̃s ſanauit hũc
ſurdũ ꝛ mutũ tãgẽdo euz corpo
raliter vt oſtẽderet humanitatẽ
ſuã eſſe diuinitatis inſtrumẽtũ.
¶ Ad ſcḋam reſpõdetur negãdo
ꝯſequentiã. Et ratio eſt.qꝛ ſicut
dictũ eſt.nõ ſolũ poteſtate vtẽdo

debuit facere miracula.ſed etiā
humanitate ipſa. quoniā vtrūq̧
erat de eo oſtēdēdū. ꝙ deꝰ eſſet
in carne vnitꝰ.(vt habet.iij.pte.
q.xliij.ar.ij.ad.ij.) Vn̄ chryſo.ſu
per illud matth. xiiij. Accepitis
quinq̧ panibꝰ et duobꝰ piſcibus
aſpiciēs in celū bn̄dixit ꝛc.dicit.
Oportebat inq̄t credere de xp̄o
q̄m a patre eſt . et q̄m ei equalis
eſt.ꝛ ideo vt vtrūq̧ oſtēdat. nūc
quidē cū poteſtate.nūc aūt orās
miracula facit.dicimus ergo ꝙ
xp̄s in curatione hm̄oi infirmi
ipſe ſuſpiciens in celū ingemuit
vt oſtēderet ſe verū hoiem a deo
querēs auxiliū.¶ Ad tertiam re
ſpondet negando ↄſequentiam.
Et ratio eſt.qꝛ hoc fecit. vt dicit
Chryſo.volens nos erudire pro
hibere eos qui volunt nos ꝓpter
nos laudare ſi aūt ad dei gloriā
refertur,non debemus prohibe-
re ſ3 magis iniūgere.vt hoc fiat
ſm̄ illud Mar.v. Vade in domū
tuaz ad tuos.et annūcia eis q̄ta
dominus tibi fecit.

D ſecūdaz
queſtionez ſic
ꝓceditur . Et
videtur ꝙ illi
homines pu-
blicādo mira-
culum chriſti
peccauerunt.ꝛ probat ſic.¶ Pri
mo.quia deo eſt in omnibus obe
diendū.ſm̄ illud Exo.xxiiij.Om
nia que locutus eſt dn̄s faciemꝰ
ꝛ erimus obedientes. ſ3 iſti non
obedierūt ꝓcepto xp̄i q̄ precepe
rat eis ne cuiq̧ diceret.ergo ꝛc.
¶ Scd̄o ſic.aut xp̄s voluit fieri
illud qd̄ dixit eis. an nō.ſi volui
ſequitur ꝙ fecerunt cōtra prece
ptum eius.ꝛ ſic peccauerunt.aut
noluit.ſequitur ꝙ chriſtus eſſet
mendax vel duplex in verbo q̄d
eſt impoſſibile.¶ In oppoſitum
videtur ꝙ non peccauerūt. quia
nō fuiſſēt digni ſaluatiōe.¶ Re
ſpondeo dicendum ꝙ illi homi-
nes predicādo miracula chriſti
non peccauerunt . quia chriſtus
cum precepit eis vt non dicere
non intendit eos per virtutē pre
cepti obligare. vt dicit gregori
ix.moralium.ſed ſeruis ſuis ſe
quentibus exemplū dedit.vt ipſi
quidem virtutes ſuas occultare
deſiderent.et tamen vt alij exem
plo eorum ꝓficiant . prodantur
inuiti. Et ſic patet reſponſio ad
primum argumentū. ¶ Pro re
ſponſione ad ſecūdū eſt ſciendū
ꝙ in chriſto ponitur duplex vo
tas ſicut et duplex natura. Vna
diuina.ꝛ eſt duplex. vna ſigni.
altera beneplaciti. Voluntas
beneplaciti eſt. qua vult aliquid
ſimpliciter ꝛ abſolute.et ſic xp̄s
voluit miraculum publicari.
contra voluntatem beneplaciti
nihil fit. ſed bene fit contra vo
luntatem ſigni. Alia fuit volun
tas humana.ꝛ ſic chriſtus volu
quodammodo. ꝛ quodammodo
noluit miraculū publicari.q
luit ad dei gloriam. noluit au
vt oſtenderet humanam laude

fugiendā.ſicut enim ſunt aliqua partim voluntaria ⁊ partim in-uolūtaria.vt dꝛ in tertio Eth.de eo qui proijcit merces in mari. vult ⁊ nō vult diuerſis reſpecti-bus.qꝛ nō vult abſolute.vult ta-men in tali caſu poſitus ⁊c̄.

Ndomini ca decimater tia eſt euan-geliuꝫ.In il-lo tp̄e.dixit ieſus diſci-pulis ſuis. Beati oculi q̄ vident que vos videtis. ⁊c̄.Luce.x.Circa qđ poſſunt di-ſputari ſequentes queſtiones. ¶Prima.vtrum ſit verū qđ di-ctum eſt apoſtolis.ſ.Beati ocu-li qui vident que vos videtis. ¶Scđa.vtruꝫ in ſtatu vie deus poſſit immediate a nobis ama-ri.¶Tertio.vtrū modus de dili gendo deum toto corde ⁊c̄. qui multiplicatur in precepto predi cto poſſit in via ſeruari.

D primā queſtioneꝫ ſic ꝓcedit̄. Et vi detur ꝙ nō ſit verū ꝙ beati oculi q̄ vidēt que vos vide tis. ¶Primo ſic. Joh. xx. ſcribitur.Beati qui nō viderūt ⁊ crediderunt. ¶Scđo ſic.Aut loquitur de viſione interiori per fidem.Et hoc nō.qꝛ multi ꝓphe te ⁊ reges viderūt hoc modo vi ſionis xp̄m.Vn̄ Joh.viij. Abra-ham vidit diem meū ⁊ gauiſus eſt.Non aūt de exteriori.qꝛ exte riori viſione etiā viderunt iudei ſacerdotes ⁊ phariſei.Vn̄ Joh. xv.de iudeis. Nunc aūt viderūt ⁊ oderunt me ⁊ patrē meū. ſed oculi eorū nō fuerūt beati.ergo nec oculi apoſtolorꝫ. ¶Tertio. beatitudo dicit̄ ſtatus omniū bo norū cōgregatione ꝑfectus.ſed epoſtoli vidētes xp̄m hic in ter-ra nō ꝯſequebātur beatitudineꝫ qꝛ vt dicit̄ Exodi.xxxiij. Nemo videbit deū ⁊ viuet.ergo nō erāt dicēdi oculi eorū beati.¶In op poſitū eſt euāgeliū p̄ſens.¶Re ſpōdeo dicendū.ꝙ beatitudo eſt duplex.Vna rei que ꝯſiſtit prin cipaliter in aſpectu ⁊ fruitione diuinitatis.⁊ ex ꝯſequēti in vi-ſione humanitatis xp̄i.⁊ ſic ha-betur in patria.Alia eſt beatitu do in ſpe.que in p̄ſenti vita con-ſiſtit.⁊ ſic habet̄ in via in viris excellētibus virtute.⁊ de iſta lo quitur hic. ¶Scđo notandū ꝙ ſm̄ quod duo oculi dicūt̄ in ho-mine.ſ. interiores ⁊ exteriores ita duplex dicit̄ viſio.ſcꝫ viſio in terior que fit per internā ſpira-tionē.de qua dꝛ ad Eph.j.Deus det vobis ſpiritū ſapiētie et re-uelationis in agnitionē eius il-luminatos oculos cordis veſtri. De iſta viſione etiā dicitur Joh. viij.Abraham vidit diem meū ⁊